

Alt Penedès

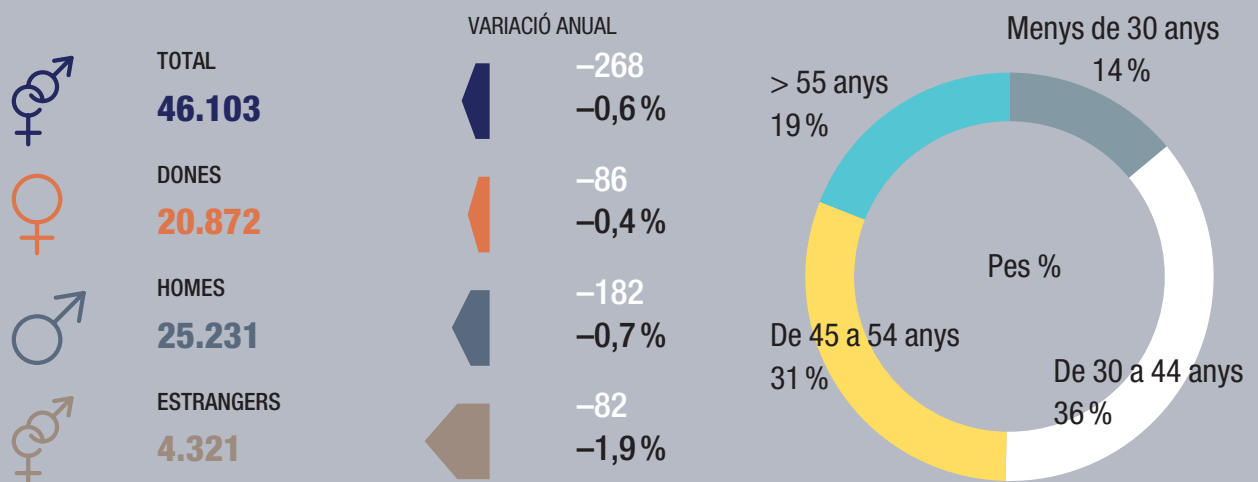

Resum executiu

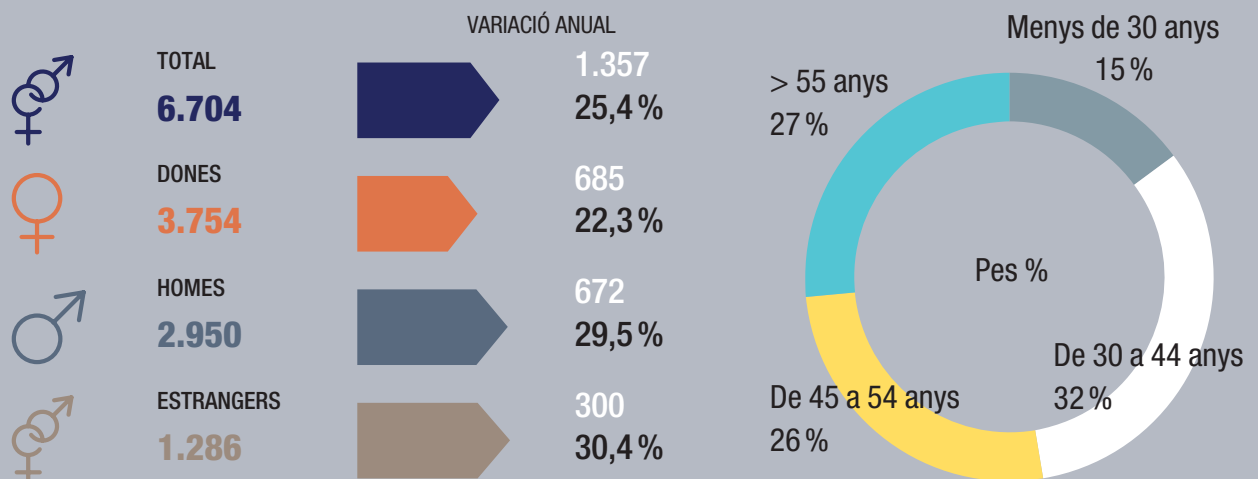
L'any 2020 ha presentat una evolució socioeconòmica negativa en la majoria d'indicadors de la comarca, però tot i això, respecte a la mitjana de la província, l'Alt Penedès és un dels territoris menys afectats per la crisi de la covid-19. El nombre d'aturats registrats va pujar un 25,4 % el 2020 (27,7 % a la província) i destaca el baix augment dels joves menors de 30 anys (29,6 %) en comparació amb la mitjana provincial (41,0 %). La taxa d'atur registrada ha augmentat respecte a 2019 i se situa en el 12,7 % (13,3 % a la província).

L'ocupació registrada resident a la comarca ha baixat el 2020 un 0,6 % (-2,2 % a la província), i es destaca que només va augmentar en la franja de majors de 44 anys en endavant. Pel que fa als llocs de treball de la comarca, amb un descens de l'1,5 % (-2,3 % a la província), destaquen les pèrdues en els subsectors de vehicles de motor i en els serveis de menjar i begudes. Els llocs de treball han baixat en el treball assalariat (-1,8 %) i també en els autònoms (-0,1 %). El nombre d'empreses ha caigut un 8,1 % (-8,5 % a la província).

Població ocupada registrada resident a la comarca. IVT 2020

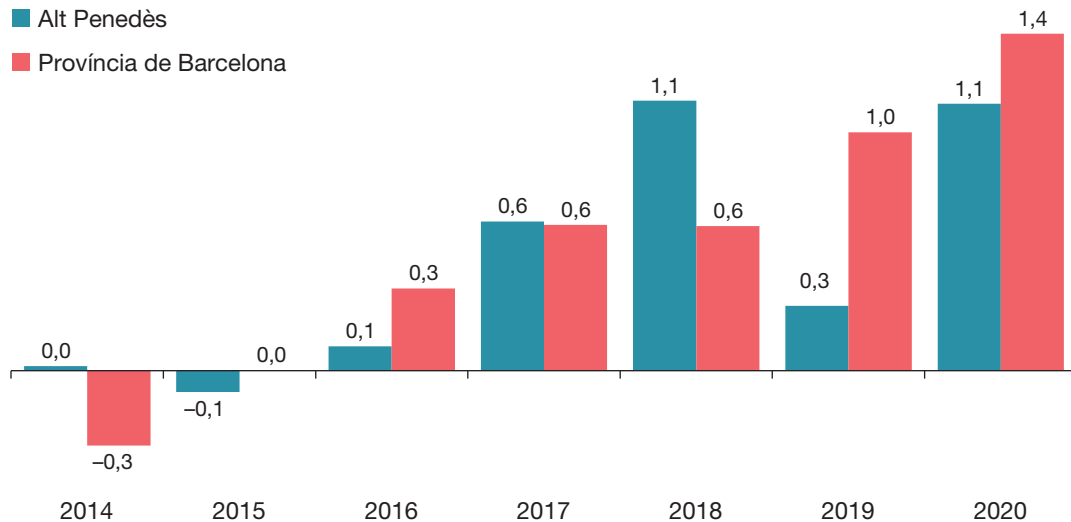
Població aturada registrada resident a la comarca. IVT 2020

La comarca de l'Alt Penedès està formada per vint-i-set municipis, els quals ocupen una superfície de 592,7 km², el 7,7 % de la superfície de la demarcació. Vilafranca del Penedès n'és la capital.

Gràfic 1

Taxes de variació de la població total, 2014-2020 (en percentatge)

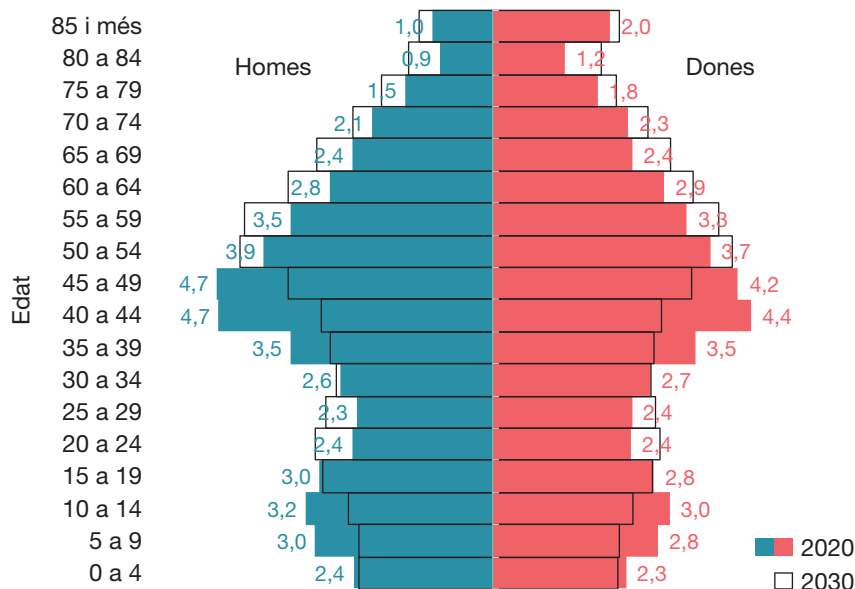

Font: Programa Hermes basat en dades del padró d'habitants de l'INE

L'Alt Penedès va augmentar un 1,1 % (vegeu el Gràfic 1) la seva població l'any 2020 i se situa en 109.606 habitants, un creixement inferior al de la província (1,4 %) però superior al de l'any anterior. Destaca el creixement de la població estrangera (5,7 %), especialment de persones amb nacionalitats colombiana (28 %), peruana (8,2 %) i marroquina (6,5 %). Dinou municipis de la comarca guanyen població, d'entre els quals destaquen Vilafranca del Penedès (437), Gelida (137), Castellet i la Gornal (90), Font-rubí (87) i Olèrdola (76), entre d'altres.

Gràfic 2

Piràmide d'edats de l'Alt Penedès 2020-2030 (en percentatge)

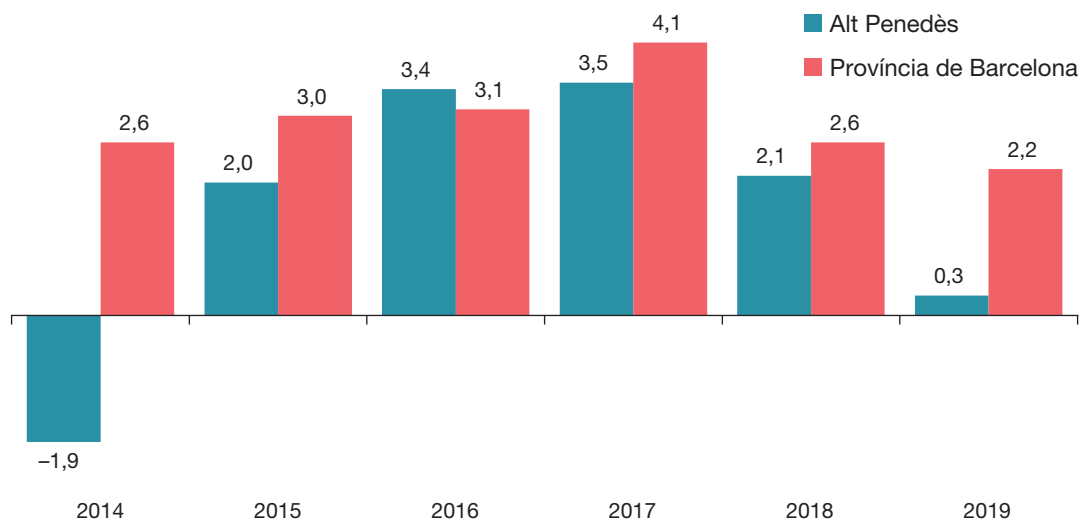

La població menor de 16 anys es va reduir un 0,6 % en el padró de l'any 2020 mentre que la població gran va augmentar un 1,7 %.

Font: Programa Hermes basat en dades del padró d'habitants de l'INE

Gràfic 3

Taxes de variació real del Valor Afegit Brut (VAB) (en percentatge)

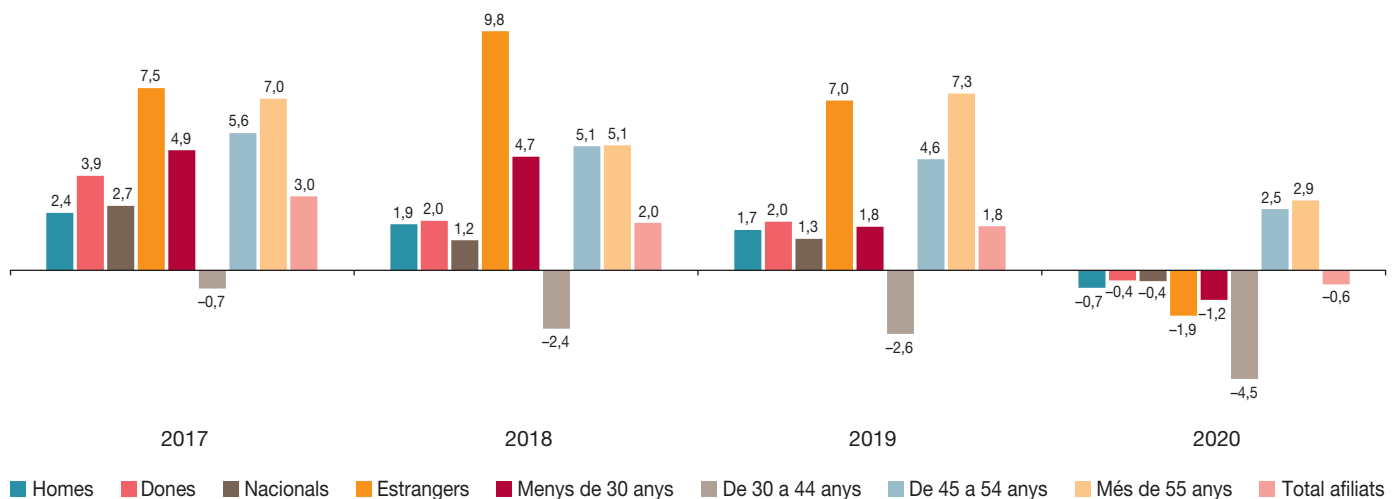
Font: BBVA, Anuari Econòmic Comarcal 2020

La població ocupada resident va caure un 0,6 % en el 2020, la quarta comarca menys afectada, molt per sota de la mitjana provincial (-2,2 %).

Segons l'Anuari Econòmic Comarcal 2020, del BBVA, el VAB de la comarca de l'Alt Penedès (vegeu el Gràfic 3) va augmentar un 0,3 % durant l'any 2019. De l'ocupació registrada de la població resident a l'Alt Penedès (vegeu Gràfic 4), destaca la caiguda del -0,6 %, i especialment van baixar les persones ocupades de 30 a 44 anys (-4,5 %), mentre que els majors de 45 anys van augmentar. Així, l'any va finalitzar amb 46.103 persones ocupades, 268 menys que el 2019.

Gràfic 4

Taxes de variació interanual de la població ocupada registrada. Alt Penedès (en percentatge)

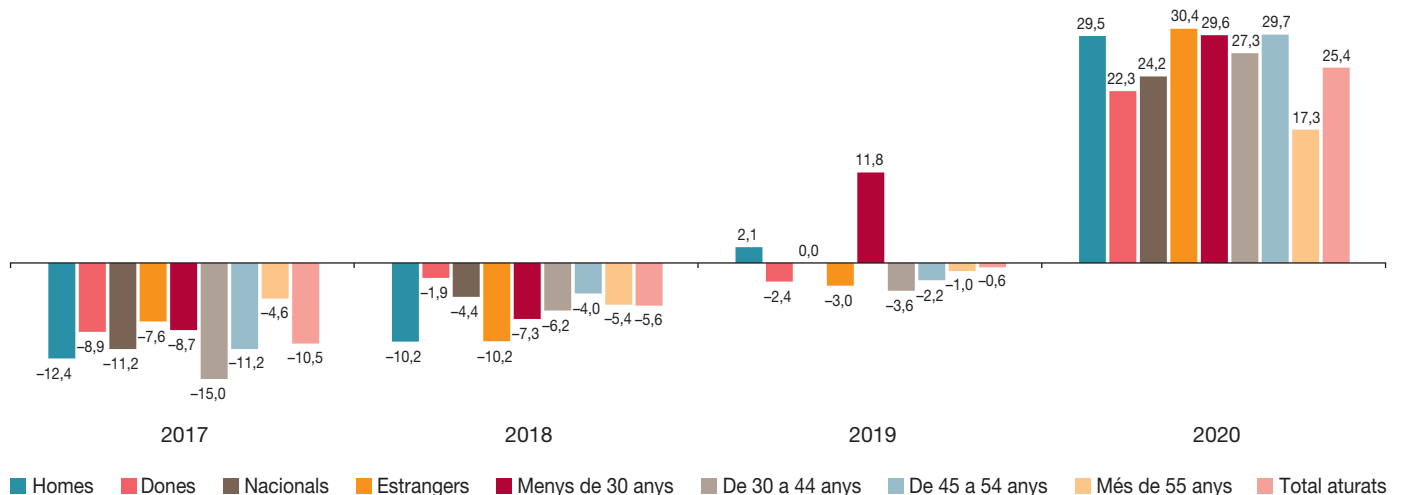
Font: Programa Hermes basat en dades de l'Idescat

L'atur registrat (vegeu el Gràfic 5) va créixer al llarg de l'any 2020 en 1.357 aturats, en xifres absolutes, amb una variació anual del 25,4 % (el 27,7 % a la província). A final del 2020 hi havia 6.704 aturats registrats a la comarca, i la taxa d'atur registrat va augmentar respecte a l'any 2019 i es va situar en el 13,4 % (el 13,3 % a la província).

Per sexe, l'atur dels homes va créixer un 29,5 % i el de les dones un 22,3 %. L'atur nacional va pujar un 24,2 %, mentre que els aturats estrangers van créixer amb més intensitat (30,4 %). Per edats, destaca el menor creixement anual dels aturats majors de 55 anys (17,3 %) respecte a la resta d'edats. Pel que fa als sectors d'activitat econòmica, el sector serveis és el que més va pujar en xifres absolutes (931) i, en percentatge, el sector de la construcció (41,9 %).

Gràfic 5

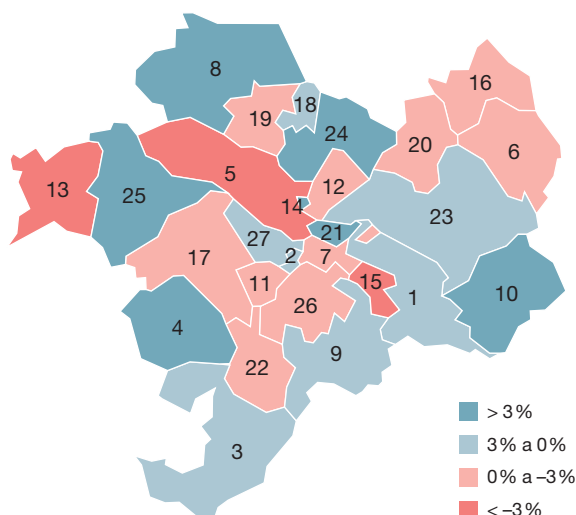
Taxes de variació interanual de la població aturada registrada.
Alt Penedès (en percentatge)

Font: Programa Hermes basat en dades del Departament d'Empresa i Treball

Mapa 1

Variació població ocupada registrada.
Alt Penedès, 2020 (en percentatge)

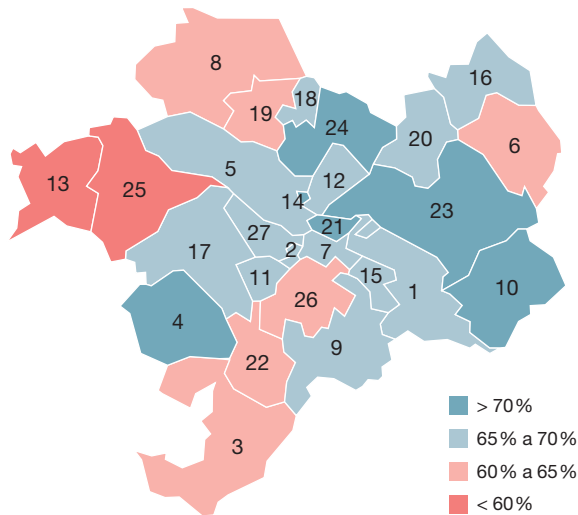

La població aturada registrada a la comarca l'any 2020 va créixer un 25,4 % i la taxa d'atur registrat va augmentar respecte al 2019. El desembre de 2020 se situava en el 13,4 %.

Mapa 2

Taxa d'ocupació registrada.
Alt Penedès, 2020

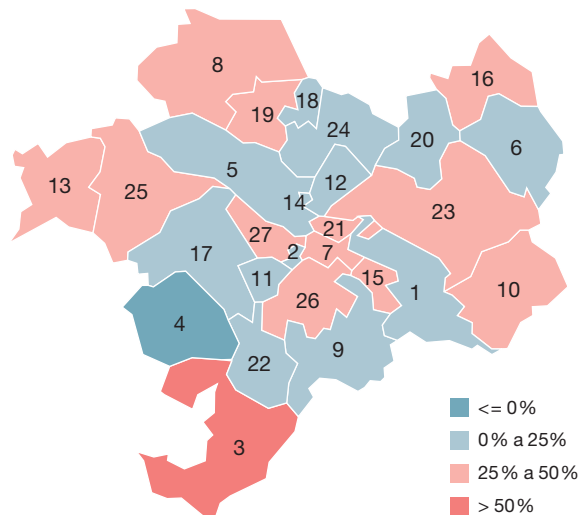
(en percentatge)

Mapa 3

Variació anual de l'atur registrat.
Alt Penedès, 2020

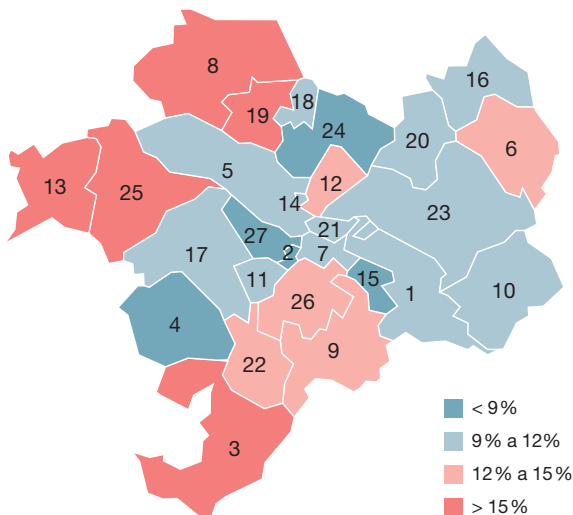
(en percentatge)

Mapa 4

Taxa d'atur registrat.
Alt Penedès, 2020

(en percentatge)

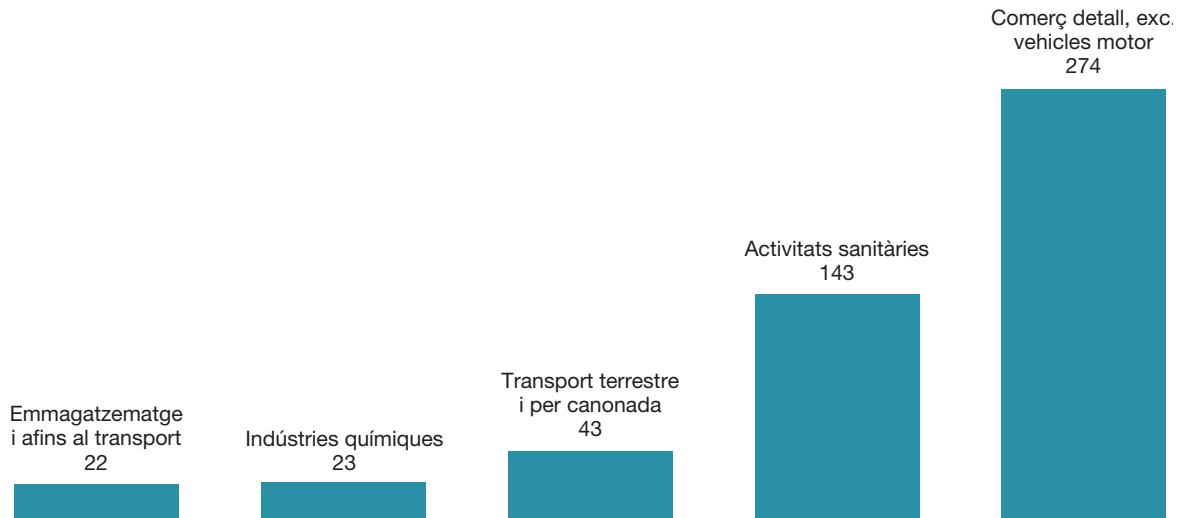

13 municipis dels 27 han perdut persones ocupades, i només 6 mantenen una taxa d'ocupació superior al 70%. Tots els municipis han augmentat l'atur registrat i 5 d'aquests presenten una taxa d'atur de més del 15%.

1 Avinyonet del Penedès	15 Sant Cugat Sesgarrigues
2 Cabanyes (Les)	16 Sant Llorenç d'Hortons
3 Castellví i la Gornal	17 Sant Martí Sarroca
4 Castellví de la Marca	18 Sant Pere de Riudebitlles
5 Font-rubí	19 Sant Quintí de Mediona
6 Gelida	20 Sant Sadurní d'Anoia
7 Granada (La)	21 Santa Fe del Penedès
8 Mediona	22 Santa Margarida i els Monjos
9 Olèrdola	23 Subirats
10 Olesa de Bonesvalls	24 Torrelavit
11 Pacs del Penedès	25 Torrelles de Foix
12 Pla del Penedès (El)	26 Vilafranca del Penedès
13 Pontons	27 Vilobí del Penedès
14 Puigdàlber	

Gràfic 6

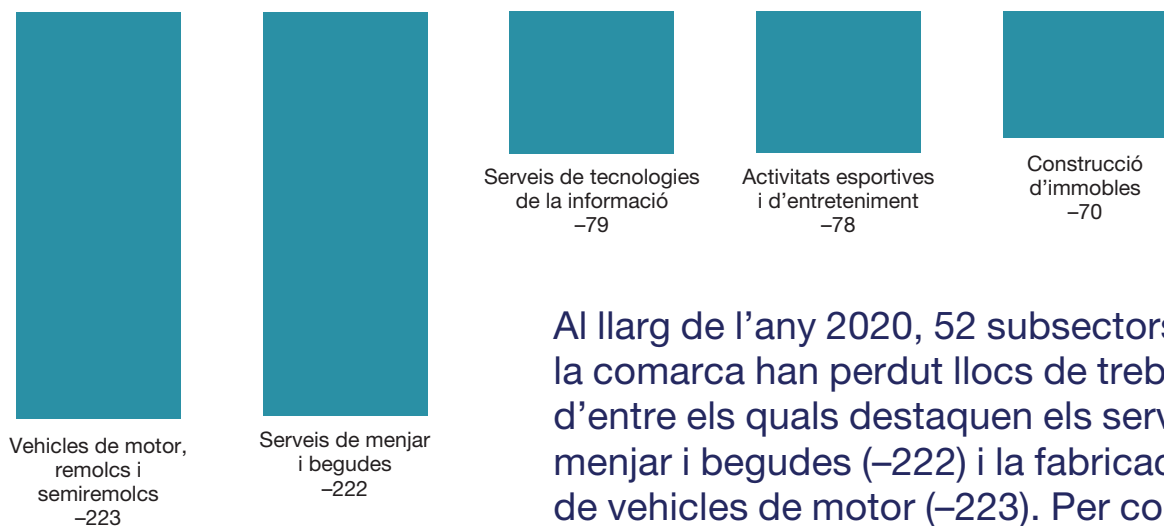
Subsectors d'activitat amb més guany de llocs de treball. Alt Penedès, 2020 (absoluts)

Font: Programa Hermes basat en dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Gràfic 7

Subsectors d'activitat amb més pèrdua de llocs de treball. Alt Penedès, 2020 (absoluts)

Font: Programa Hermes basat en dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

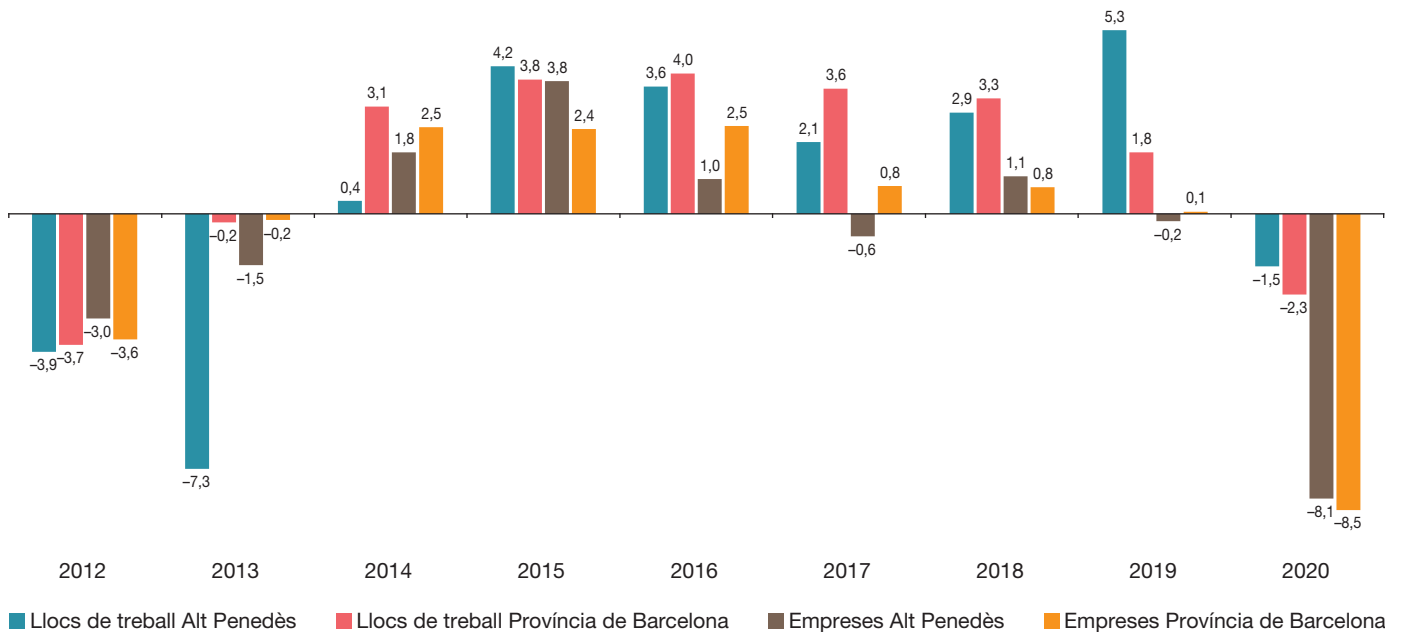
Al llarg de l'any 2020, 52 subsectors de la comarca han perdut llocs de treball, d'entre els quals destaquen els serveis de menjar i begudes (-222) i la fabricació de vehicles de motor (-223). Per contra, el comerç al detall (+274) i les activitats sanitàries (+143) destaquen d'entre els sectors que pugen.

El nombre de **llocs de treball** (treballadors de les empreses de la comarca, hi resideixen o no) es va situar a final de l'any 2020 en 40.475, 615 menys que l'any anterior, un -1,5 % menys, i és la quarta comarca que menys n'ha perdut, i obté un millor percentatge que la mitjana provincial (-2,3 %). Els llocs de treball han baixat en el treball assalariat (-1,8 %) i també en els autònoms (-0,1 %).

Gràfic 8

Taxes de variació interanual dels llocs de treball i empreses

(en percentatge)

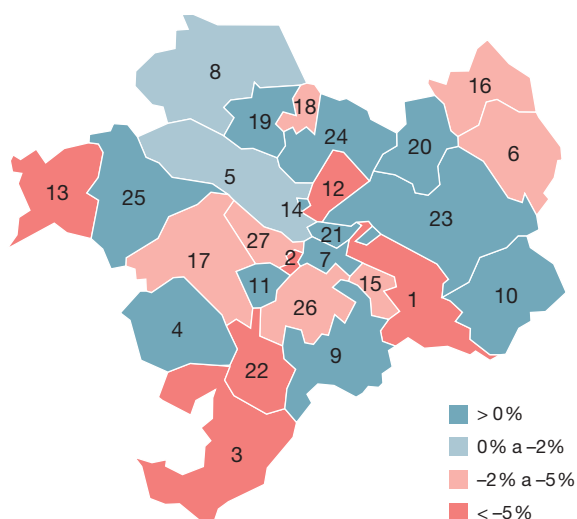
Font: Programa Hermes basat en dades d'Idescat

La variació interanual dels llocs de treball (vegeu el Mapa 5) registra reduccions en catorze municipis, dels quals a nivell percentual destaquen Santa Margarida i els Monjos (-6,2 %), Avinyonet del Penedès (-7,9 %), El Pla del Penedès (-8,2 %) i Pontons (-15,4 %). D'entre els municipis que registren més increments, destaquen La Granada (9,1 %), Olesa de Bonesvalls (5,3 %), Torrelavit (4,5 %), Torrelles de Foix (3,0 %), Pacs del Penedès (2,8 %) i Subirats (1,4 %).

Mapa 5

Variació llocs de treball registrats.

Alt Penedès, 2020 (en percentatge)

Al llarg de l'any 2020, el nombre de llocs de treball a la comarca s'ha reduït un 1,5 % (-1,8 % assalariats, -0,1 % autònoms) i el nombre d'empreses ha baixat un 8,1 % (-281).

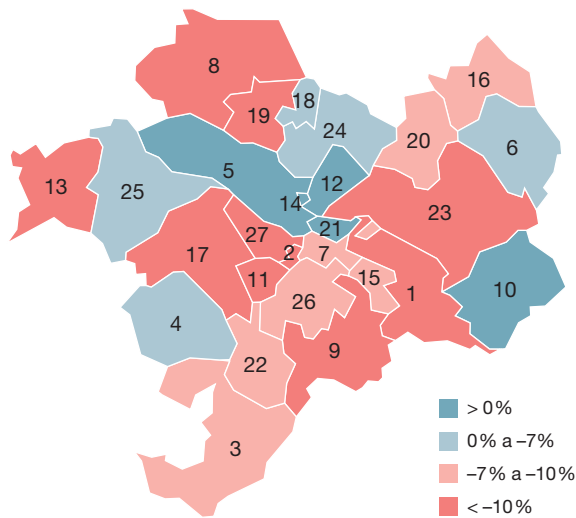

En el cas de les **empreses** (comptes de cotització), el decreixement ha estat del $-8,1\%$ (-281) i la xifra total d'empreses ha estat de 3.172 al final de 2020. Respecte a la mitjana provincial ($-8,5\%$), la comarca se situa lleugerament per sota de les pèrdues totals. Per subsectors, les pèrdues més importants s'observen en els serveis de menjar i begudes (-32), la fabricació de begudes (-25), el comerç al detall, (-18), altres activitats de serveis personals (-16) i les activitats especialitzades de la construcció (-15), entre d'altres.

Mapa 6

Variació empreses registrades.
Alt Penedès, 2020 (en percentatge)

22 municipis perden empreses al llarg de l'any 2020, d'entre els quals destaquen Sant Sadurní d'Anoia (-33), Vilafranca del Penedès (-118), Santa Margarida i els Monjos (-16), Subirats (-14) i Olèrdola (-29). Només 5 municipis han guanyat empreses en el mateix any.

El desembre de 2020 hi havia concedides 4.108 **prestacions per desocupació**, i respecte al 2019 l'augment ha estat de 493 prestacions. La taxa de cobertura ha baixat fins a $64,9\%$ ($71,8\%$ l'any anterior) i se situa per damunt la mitjana de la demarcació ($58,5\%$). Al llarg de l'any s'han produït moltes fluctuacions mensuals en aquestes dades a causa de la comptabilització de les persones en ERTO (expedient de regulació temporal d'ocupació) dins el grup dels perceptors de prestacions contributives.

El nombre de **contractes laborals** registrats al llarg de l'any 2020 ha arribat a 34.805, que representa un descens del $23,6\%$ (-10.736 contractes), una davallada que respon a les aturades de l'activitat econòmica motivades per la crisi de la covid-19, especialment en el sector serveis. Per tipologia, la contractació indefinida ha caigut en 843 contractes i la contractació temporal ho ha fet en 9.893 contractes.

El Consorci de Promoció Turística del Penedès, una aposta constant per l'enoturisme

Núria Sala Rius, Directora del Consorci de Promoció Turística del Penedès

El Consorci de Promoció Turística del Penedès és l'entitat publicoprivada que des de la seva constitució l'any 1999 treballa per la gestió i promoció turística de la destinació.

La presidència de l'entitat recau sobre el Consell Comarcal de l'Alt Penedès que, junt amb els altres ens fundadors, com són l'Ajuntament de Vilafranca del Penedès, l'Ajuntament de Sant Sadurní d'Anoia i la Denominació d'Origen Penedès van crear aquesta entitat de la qual avui formen part 3 consells comarcals, 33 ajuntaments i 5 entitats privades.

Des de la seva creació l'any 1999, el Consorci ha tingut la capacitat de creixement i d'adaptació per teixir i definir una bona estratègia de gestió turística. Construir destinació turística ha estat el gran repte i tot un encert fer-ho de la mà del sector privat, en defensa de la gestió turística publicoprivada supracomarcal i alineada amb la demanda del sector turístic.

El primer encàrrec en relació amb la creació de producte turístic que va liderar el Consorci va ser el de crear una ruta del vi, fet que va permetre posicionar la destinació com a pionera a l'Estat espanyol.

Fruit del treball, l'any 2004 va esdevenir Ruta del Vi certificada per l'Associació Espanyola de les Ciutats del Vi (ACEVIN) fins al dia d'avui, i manté fermament la posició com una de les Rutes del Vi més visitades de tot l'Estat espanyol, amb més de 300.000 visitants a cellers i museus. Fins i tot aquest darrer 2020, en plena afectació de la pandèmia que va fer caure el nombre de visites en prop d'un 65 %, s'ha pogut garantir ser capdavaners de nou, gràcies al treball de promoció i incentiu del turisme de proximitat i, alhora, a la gran capacitat que van mostrar els actius turístics per adaptar els seus productes a les necessitats de la demanda del moment.

La Ruta del Vi del Penedès disposa actualment de 200 establiments adherits, entre els quals hi ha cellers, restaurants, allotjaments, empreses de serveis turístics, museus, enoteques i botigues especialitzades. Tots ells esdevenen actors turístics de primer ordre. A més de participar activament, financen les accions de promoció i gestió que desenvolupa el Consorci a l'entorn de l'enoturisme.

En aquests anys hem constatat que l'evolució de l'oferta enoturística a la destinació ha estat molt creixent i que la diversitat de les propostes i experiències impulsades pels diferents actors turístics permet avui disposar d'un catàleg ampli de producte de la destinació.

L'any 2013, i davant la necessitat de poder presentar tota l'oferta enoturística, el Consorci va crear una plataforma web de comercialització d'experiències turístiques, activa avui dia.

El compromís i la responsabilitat per un turisme sostenible ha anat prenent força aquests darrers anys i l'any 2020 ja són una seixantena d'establiments i entitats que han adquirit alhora el Compromís Biosphere junt amb el mateix Consorci.

Certament, l'aposta constant per l'enoturisme ens ha permès créixer com a destinació turística i alhora aprendre i descobrir noves oportunitats. L'entitat va viure de primera mà la gran transformació que van fer els cellers per esdevenir empresa de serveis turístics i adaptar-se a les demandes del sector. L'enoturisme ha estat una oportunitat per diversificar, desestacionalitzar, descentralitzar i incrementar la despesa turística en la destinació.

L'enoturisme ha animat a creure en les possibilitats i oportunitats del turisme en la destinació, el nombre d'agents turístics implicats no ha parat de créixer en aquests darrers anys, tant des del

sector privat com des del sector públic. A través dels ajuntaments i els gestors turístics es treballa coordinadament i se sumen esforços per a una gestió turística integrada, responsable i diversificada per promocionar en la seva màxima transversalitat els atractius de la destinació.

El Consorci ha tingut l'oportunitat de participar, especialment els darrers quatre anys, en la gestió de projectes turístics d'inversió per a la destinació. La creació de la xarxa de miradors «Miravinya» amb les millors panoràmiques de la destinació; l'execució d'una xarxa de 12 àrees de pernocta per a autocaravanes RV Penedès Sites & Vineyards; la gestió del projecte d'acollida al visitant que tenia com a objectiu millorar l'accés a la informació turística, la digitalització i el servei des de les Oficines de Turisme o establiments participants en el projecte de punts d'informació turística de la Diputació de Barcelona; així com també el desenvolupament i millora del producte cicloturístic del Penedès360.

Els horitzons que es plantegen amb relació al desenvolupament turístic són aquells que tenen a veure amb tres eixos fonamentals: una destinació amb una mobilitat accessible, sostenible i acollidora. Caldrà teixir una bona estratègia de desenvolupament i gestió turística, posar molta atenció al coneixement i tendències, a la recuperació de mercats nacionals i internacionals i participar activament en la coordinació amb les marques turístiques catalanes i la resta de Rutes del Vi. L'evident transversalitat del turisme ofereix al Consorci l'oportunitat de participar estretament en projectes gestionats des del Consell Comarcal de l'Alt Penedès en relació amb la mobilitat ciclista, la digitalització i la sostenibilitat. Sens dubte, un futur ple de reptes on el Consorci vol ser-hi present.